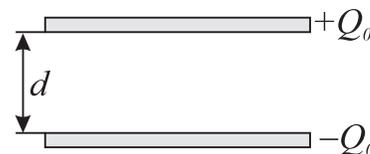

Osnovi elektrotehnike 1
(teorijski deo ispita)

14.09.2021.

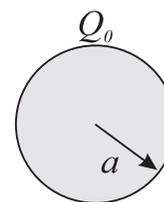
ELEKTROSTATIKA

Teorija 1. Dve velike ravne provodne ploče, koje se nalaze na međusobnom rastojanju d , kao što je prikazano na slici 1, naelektrisane su istom količinom naelektrisanja, ali suprotnog znaka. Skicirati linije vektora jačine električnog polja i ekvipotencijalne površi između ploča ovog sistema.

Slika 1.

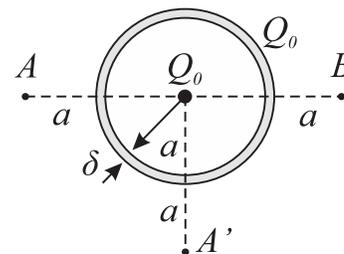
Teorija 2. Usamljeni balon od gume, sfernog oblika, poluprečnika a , prikazan na slici 2, naelektrisan je trenjem ravnomerno po svojoj površi. Objasniti ukratko, kako bi se menjalo električno polje u pojedinim tačkama prostora, kada bi se balon naduvao do poluprečnika $2a$?

Slika 2.

Teorija 3. Objasniti ukratko, koje komponente vektora jačine električnog polja postoje na nekoj ekvipotencijalnoj ravni, u elektrostatičkom polju. Objasniti odgovor.

Teorija 4. Usamljeno tačkasto naelektrisanje Q_0 se nalazi u centru provodne sferne ljuske, debljine δ , kao što je prikazano na slici 4. Ako je ljuska, ravnomerno naelektrisana ukupnom količinom naelektrisanja Q_0 , odrediti, u opštim brojevima, za koliko će se promeniti intenzitet vektora jačine električnog polja tačkama A i B, nakon premeštanja tačke A na poziciju tačke A'.

Slika 4.

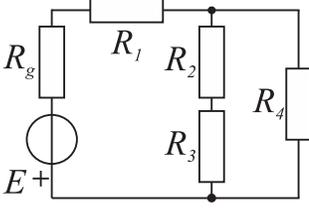
Teorija 5. Objasniti ukratko:

- zašto dolazi do smanjenja intenziteta vektora jačine električnog polja, iznad velike, provodne i naelektrisane ploče, kada se na nju postavi dielektrik, relativne permitivnosti ϵ_r , koji savršeno naleže na ploču?
- Za koliko se smanji intenzitet vektora jačine električnog polja u dielektriku?

Slika 5.

VREMENSKI KONSTANTNE STRUJE

Teorija 6. U električnom kolu vremenski konstantnih struja, grana u kojoj se nalazi otpornik R je izložena promeni temperature. Primećeno je da sa povećanjem temperature jačina struje u grani kola se smanjuje. Objasniti ukratko koji je razlog ove pojave.	
Teorija 7. Objasniti ukratko zašto nije moguće prebacivanje idealnog naponskog generatora u idealni strujni generator i obrnuto.	
Teorija 8. U električnom kolu, prikazanom na slici 8, odrediti otpornost otpornika R_4 tako da ukupna snaga Džulovih gubitaka u grupi otpornika R_2, R_3 i R_4 bude najveća moguća. Poznato je: $E = 110 \text{ V}$, $R_g = 0,5 \Omega$, $R_1 = 25 \Omega$, $R_2 = 10 \Omega$ i $R_3 = 35 \Omega$.	Slika 8.
Teorija 9. Objasniti ukratko šta predstavlja Nortonova teorema. Kako se ona primenjuje prilikom rešavanja električnih kola?	
Teorija 10. Objasniti ukratko pri kom uslovu ampermetar meri tačnu vrednost električne struje? Kakva se greška javlja ako ovaj uslov nije ispunjen?	

PRAVILA POLAGANJA

Sva teorijska pitanja/zadaci se boduju sa po 5 bodova. Da bi se položio teorijski deo ispita potrebno je uraditi najmanje 50% iz svakog dela, odnosno, da se ostvari najmanje 25 bodova ukupno. Drugi deo ispita traje 60 minuta.